

Borze v preteklem tednu

14. oktober – 18. oktober 2013, leto V, št. 43

www.nlbskladi.si

Vroča jesen po ameriško

Nad borznimi vlagatelji ne visi več grožnja, da bi ZDA utegnile razglasiti plačilno nesposobnost. 16 dni trajajoče merjenje mišic med demokrati in republikanci je končano oziroma vsaj začasno prestavljeno v naslednje leto. V ospredje so ponovno prišle četrtletne objave ameriških podjetij.

v EUR	V zadnjem tednu (11.10.2013 - 18.10.2013)*	Letos (31.12.2012 - 18.10.2013)*
Svet - MSCI World	+1,47%	+15,08%
ZDA - S&P 500	+1,28%	+17,90%
Evropa - DJ STOXX 600	+2,20%	+13,87%
Japonska Topix	+0,23%	+19,12%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	+0,70%	-4,82%

* Donosnost cenovnega indeksa v EUR; vir: Bloomberg.

V minulem tednu so borzni vlagatelji napeto spremljali, ali bo med republikanci in demokrati vendarle prišlo do dogovora o podaljšanju veljavnosti proračuna ter dvigu zgornje meje javnega dolga ZDA. Nezadovoljstvo z dvotedenskim zavlačevanjem s pogajanjimi so izrazili številni, tudi bonitetna agencija Fitch, ki je rating ZDA postavila na t.i. "credit watch negative". Med omenjenima političnima taboroma je namreč visel bližajoči se 17. oktober, torej skrajni rok, do katerega se je tamkajšnji kongres moral odločiti o dvigu t.i. »debt ceiling-a«, postavljenem pri 16,7 tisoč milijard dolarjev. V kolikor se v kongresu politiki ne bi pravočasno uspeli odločiti, bi se najpomembnejše svetovno gospodarstvo znašlo v tehničnem bankrotu. Merjenje politične moči med nasprotujočima političnima taboroma je trajalo skoraj do samega izteka roka, v zadnjih trenutkih pa so vendarle uspeli doseči začasni dogovor, ki pa predstavlja zgolj premirje v politični vojni med demokrati in republikanci. Predstavnika obeh strani v senatu sta namreč predstavila dogovor, ki predvideva podaljšanje veljavnosti proračuna do 15. januarja, odločanje o javnem dolgu pa so preložili do 7. februarja 2014. S tem se je končalo 16 dni trajajoče nedelovanje vseh javnih služb, ZDA pa se lahko še naprej zadolžujejo. Kljub temu dogajanje v ZDA ne bo ostalo brez posledic. Po oceni bonitetne hiše Standard & Poor's bo zaprtje ameriške vlade rast največjega gospodarstva na svetu v zadnjem četrtletju na letni ravni znižalo za 0,6 odstotne točke, oziroma za 24 milijard dolarjev.

Dobro razpoloženje na Wall Street-u pa je tudi posledica ugibanja borznih vlagateljev, da Fed letos skoraj gotovo še ne bo začel zaostrovanje denarne politike z zmanjšanjem obsega mesečnih odkupov državnih obveznic na 70 milijard dolarjev. Gospodarska rast ZDA bo namreč zaradi nesoglasja v ameriškem kongresu nekoliko nižja, zato Fed po pričakovanju analitikov ne bo želel tvegati in bo ekspanzivno denarno politiko še naprej ohranjal nespremenjeno.

Vlagatelji so se v preteklem tednu lahko ponovno bolj posvetili četrtletnim objavam ameriških podjetij, saj sezona objav poslovnih rezultatov ameriških družb ni bila več v senci političnega vprašanja. Med podjetji, ki so občutno povišala dobiček, lahko izpostavimo internetnega velikana Google, ki je kljub močni konkurenci potrdil prevlado na trgu mobilnega oglaševanja. Čisti dobiček se je povečal za več kot tretjino, kar je tečaj delnice v petek pognalo za skoraj 15 odstotkov višje in tako prvič v zgodovini družbe presegl mejo 1.000 dolarjev. S tem je Google postal tretja največja ameriška družba po tržni kapitalizaciji, s tega položaja pa izrinil Berkshire Hathaway, ki je v lasti Warrena Buffetta. Po drugi strani pa je vlagatelje z milijardnim upadom prihodkov razočaral proizvajalec računalnikov IBM. Prihodki družbe so tako že sedmič v zadnjih osmih četrtletjih razočarali analitike, cena delnice pa se je po objavi rezultatov znižala za dobrih 6 odstotkov. Tudi trgi v razvoju, na katerih je prodaja družbe v preteklosti beležila pozitivno rast, so tokrat razočarali. Podjetje IBM je na teh trgih prvič v svoji zgodovini zabeležilo upad prihodkov.

Za konec omenimo še pozitiven premik na Ljubljanski borzi. V preteklem tednu smo bili priča začetku odvijanja zgodbe o izstopu države iz gospodarstva. V sredo je bil namreč prodan proizvajalec premazov Helios, ki ga je kupil avstrijski Ring International Holding. Gre za prodajo enega izmed 15 podjetij, ki jih je vlada uvrstila na seznam podjetij, predvidenih za privatizacijo. Skladno z večjo verjetnostjo začetka privatizacijskega procesa se je malenkost znižala zahtevana donosnost na slovenske državne obveznice, kar kaže na podporo postopku privatizacije državnega premoženja s strani finančnih trgov.

Če povzamemo, rezultat pogajanj med nasprotujočima si političnima taboroma v ZDA je ta, da sta se stranki uspeli dogovoriti le o tem, da bodo soglasje poskušali sprejeti drugo leto. Ceno političnega spora pa bo plačalo gospodarstvo z nižjo gospodarsko rastjo. V ospredje so ponovno prišle objave rezultatov podjetij, zopet pa bo zanimivo spremljati makroekonomske podatke, ki so zaradi nedelovanja vladnih inštitucij v ZDA v preteklem tednu izostali.

Martin Podberšič, upravitelj premoženja

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur. l. RS, št. 108/10, 78/11; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklenala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V ta vrednostna papirja in naložbene